

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Νικόλ. Α. Κοτσελόπουλος

Η χήρα

Κωμικός μονόλογος

Εθνικόν Ημερολόγιον του έτους 1897 (Κ. Φ. Σκόκος), Αθήνα

τμ. 12 (1897), σ. 252-258

Η ΧΗΡΑ

ΚΩΜΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

[Ἡ Σκηνὴ παριστᾷ δωμάτιον πλουσίως διασκευασμένον. Εἰς τὸ βάθος θύρα· ἀριστερᾷ παράθυρον καὶ παρ' αὐτῷ κάτοπτρον καὶ εἶδη γυναικείου καλλωπισμοῦ. Ἐπὶ σκηνῆς καθίσματα. Εἰς τὸ μέσον τράπεζα μετὰ βιβλίων].

ΛΟΥΚΙΑ μελανειμονοῦσα

ἌΧ! ἄχ μ ο ν - σ ι έ ρ Μενέλαε, ποῦ εἶσαι μακαρίτη
Νὰ ἴδῃς τὴν ταλαίπωρον Λουκίαν σου πῶς φρίττει,
Καὶ κλαίει καὶ ὀδύρεται καὶ κόπτεται καὶ στένει,
Καὶ πῶς γοργῶ τῷ βήματι εἰς μαῦρον μνημα βαίνει.
Τρεῖς μῆνας χήρα ἔρημος τὸν κόσμον ἔστερήθην,
Τὸ πᾶν, τὸ πᾶν ἐμίσησα, παρ' ὄλων ἐμισήθην,
Καὶ ἤδη φεῦ! δὲν σκέπτομαι εἰμὴ μόνον καὶ μόνον
Ἵνα διέλθω κλαίουσα τοῦ βίου μου τὸν χρόνον.

(κλαίει.)

Πῶς νὰ ξεχάσω, λέγετε, πῶς τὸν Μενέλαόν μου;
Ζολί μου τὸν ὠνόμαζον καὶ μ' ἔλεγε-Μι ν ι ό ν μου.
Μὲ ἔτρεφεν ὁ ἔρωσ του κ' ἐγὼ τὸν ἔρωτά μου
Θερμῶς ἐξωτερίκευον μὲ τὰ φιλήματά μου.
-Λουκία, ἄχ!—τί ἔπαθες λοιπόν, Μενέλαέ μου;
-Ρι έ ν - ν τ ί - τ ο ὐ ἀγάπη μου!—Μὰ κάτι ἔχεις... 'πέ μου.
Ἐάν ἀσθενῆς ἰδοῦ κ' ἐγὼ μαζύ σου θ' ἀσθενήσω,
Ἐάν ἀποθάνῃς καὶ ἐγὼ μὲ σὲ θὰ τελευτήσω.
Καὶ ἂν ἀκόμη ἔτι ζῶ θὰ με ἐλέγξῃ ποῖος!
Καὶ μετὰ τόσα βάσανα εἶναι γλυκὺς ὁ βίος!
Μοὶ ἔλεγε :-Σὲ ἀγαπῶ! ὁ ἔρωσ σου μοῦ φέρει
Εἰς τὴν καρδίαν σπαραγμούς!—Ἄχ πόσον ὑποφέρει

Ὁ ἀγαπῶν ! . . . Λοιπὸν ἰδοὺ ἐκ τούτου οἱ παλμοί μου,
 Οἱ πόνοι τῆς καρδίας μου, οἱ μαῦροι στεναγμοί μου .
 Καὶ τότε ἔγὼ τῷ ἔλεγον μὲ δάκρυ εἰς τὸ ὄμμα :
 Ὅρκίζομαι νὰ σ' ἀγαπῶ κ' ὑπὸ τὴν γῆν ἀκόμα .
 Καὶ μήπως δὲν ἐτήρησα τὸν λόγον μου φρονεῖτε ;
 Τί μειδιάτε, κύριοι, καὶ τί παρατηρεῖτε
 Εἰρωνικῶς τὴν οὕτω πῶς σκληρῶς δοκιμασθεῖσαν
 Κ' εἰς ἡλικίαν νεαρὰν τὰ μαῦρα ἐνδυθεῖσαν ;
 Τὰ μαῦρα, ναί, ποῦ δι' αὐτὰ πολλοὶ μὲ σχολιάζουν
 Καὶ λέγουν πῶς τα ἔβαλα γιὰτὶ πολὺ μοῦ μοιάζουν .

(μετὰ μικρὸν)

Μὰ γιὰ νὰ ἰδῶ μοῦ μοιάζουνε ὅπως μοῦ λέν ς' τ' ἀλήθεια ;

(ἐγειρομένη καὶ παρατηροῦσα εἰς τὸν καθρέπτην)

Μπα ! Δὲν βαρυέσθε, ἀδελφέ, ποῦ μοιάζουν.. κολοκύθια !
 Εἶναι πολκάκι τάχα αὐτὸ ς' τὸ ἰδικόν μου σῶμα,
 Ἄφου Λουκίαι ἐκατὸν χωροῦνε μέσα ἀκόμα ;
 Ἄ ! ποῦ να ὄψεσαι Ὁβραί, δὲν εἶχες διόλου γοῦστο
 Ὅταν τὰ μέτρα ἔπερνες καὶ ἔχοπτες τὸν μποῦστο
 Γιὰ ἔδετε φοῦσκα μανικιοῦ σὰν ἀλευριοῦ τσουβάλι,
 Γιὰ δὲς λαιμοῦ ξεχειλῶμα, γιὰ ἔδετε πλάτης χάλι !
 Ἄμ' καὶ ἡ φούστα, ἔννοια σου, δὲν πάει παρὰ πίσω !
 Ἄ ! πάει πλέον ς' τὴν Ὁβραί δὲν θὰ ξαναπατήσω .
 Ἀλλὰ κί' αὐτὴ ἡ Καρδινάλ τὸ ἔχει ρόιδο κάνει
 Μὲ τοὺς χονδροκορσέδες τῆς ποῦ ἔμαθε νὰ φτειάνη .
 Ὅριστε ! εἶναι αὐτὸς κορσὲς γιὰ τὴ δική μου μέση,
 Ἄφου μπορεῖ κι' ὁ Μοσιου-Τζώρτζ ἀκόμη νὰ χωρέση ;
 Θὰ τὴν ἀλλάξω καὶ αὐτὴν . . . Ἄς εἶναι ὅμως τώρα :
 Τί ἔλεγα πρωτῆτερα μὲ πόνον τόση ὥρα ; . . .

(σκέπτεται ἐπὶ μικρὸν)

Ἄ ! ναί, γιὰ τὸν Μενέλαον . Τρεῖς ἔχω τώρα μῆνας
 Ποῦ εἶμι ξένη παντελῶς δι' ὅλης τὰς Ἀθήνας .
 Τὸ Φάληρον μὲ ἔχασε, τὸ θέατρον ἐπίσης
 Ἄν ἦσαι χήρα δὲν μπορεῖς ἔςτὸ δρόμο νὰ πατήσης
 Ὁ ἕνας λέγει τὸ κοντὸ κι' ὁ ἄλλος τὸ μακρὸ του,
 Εἰς βάρος ὅλα πάντοτε συζύγου μακαρίτου .

Πηγαίνεις εἰς τὰ Μέθανα τὸν βίον σου ν' ἀλλάξης·
 Ἄπ' τοὺς νταντήδες γύρω σου ἀκοῦς τὰ ἐξ ἀμάξης.
 Πηγαίνεις εἰς τὸ Φάληρον, σοῦ ψάλλουν πάλι τόσα
 Ποῦ οὔτε χήρας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ προφέρῃ γλῶσσα.
 Καὶ δι' αὐτὸ οὔτε λουτρὰ δὲν ἔκαμα ἀκόμα
 Καὶ ζῆ ἀλλὰ μαραίνεται τὸ τρυφερόν μου σῶμα.

(μετὰ μικρὸν)

Τί ; ζῶ ἐγώ, ἐνῶ αὐτὸν ἡ γῆ καλύπτει κρύα ;
 Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ ; Ἴδου ἡ ἀπορία !
 Ἄ ! ὄχι· προτιμώτερον κ' ἐγὼ νὰ τελευτήσω
 Παρὰ ὡς χήρα ἔρημος τὸν βίον μου νὰ ζήσω.

(ἀποφασιστικῶς)

Θὰ ἀποθάνω, ναί, ἐμπρός . . .

(λαμβάνουσα φιάλην ψιμμουθίου)

Ἐσὺ ψιμμουθίόν μου,

Ὅπερ συχνὰ ἐλάμπρυνες τ' ὠραῖον πρόσωπόν μου,
 Σὺ δὸς μου καὶ τὸν θάνατον. Πρὸς χάριν τοῦ καὶ μόνον
 Ἴδου, ζητῶ ἀνάπαυσιν καὶ βάλσαμον τῶν πόνων.

(δοκιμάζει νὰ πῆ τὸ δηλητήριον ἀλλ' ἀναχαιτίζεται)

Μὰ ὄχι, ὄχι· ἄς σκεφθῶ καλὰ καλὰ τί κάνω
 Καὶ ἔχω ἔπειτα καιρὸν καὶ τρόπον ν' ἀποθάνω.

(σκέπτεται)

Ν' αὐτοκτονήσω ; Κ' ἔπειτα ; Ἀλλοίμονον, Λουκία,
 Τί θὰ σοῦ ψάλλῃ ἡ καλὴ δημοσιογραφία.

Ἐδῶ ὅπως οἱ ρέπορτερ τὸ ἔχουν καταντήσει
 Δὲν εἶνε κύριος κανεὶς καὶ νὰ αὐτοκτονήσῃ !
 Σκοτώνεσαι ὡς ὑποστάς χρηματικὴν ζημίαν,
 Αὐτοκτονεῖς ὡς ἀσθενῶν ἀσθένειαν βαρεῖται,
 Αὐτόχειρ πίπτεις ἐκζητῶν ἀνάπαυσιν τῶν πόνων,
 Εἶσαι παιδίον, ἔφηβος ἢ ἐννενηντα χρόνων,
 Οἱ ρέπορτερ τὰ πράγματα πολὺ δὲν βασανίζουν
 Καὶ ἐν χορῶ οἱ φίλτατοι εὐθύς σὲ ξεφουρνίζουν :

(ὡσεὶ ἀναγινώσκουσα)

« — Ἡ δεῖνα (καὶ ἡ δεῖνα αὐτὴ εἶν' ἐβδομηντα χρόνων)
 » Μὴ δυνάμενη ν' ἀντιστῆ ἔς τοῦ ἔρωτος τὸν πόνον

» Τὸν βίον της κατέστρεψε δηλητηριασθεῖσα
 » Ἡ ἀπὸ βράχου τῆς ἀκτῆς εἰς κύματα ριφθεῖσα ».

(φυσικῶς)

Καὶ ἔπειτα νὰ ὑποστῶ φρικώδη νεκροψίαν
 Ὡς ὅτου τοῦ θανάτου μου ἀνεύρουν τὴν αἰτίαν,
 Νὰ μὲ διαμελίσωσιν οἱ ἱατροί . . . τί φρίκη!
 Ὡ! εἶναι μετὰ θάνατον φρικώδης καταδίκη.
 Καὶ νὰ σκεφθῶ ὅτι τ' ἀβρὰ τοῦ σώματός μου μέρη
 Εἰς τὸ Χημεῖον ἱατρὸς ἀνάλγητος θὰ φέρη
 Καὶ πρὸ τοσοῦτων φοιτητῶν μετ' ἄκρας ψυχραιμίας
 Θὰ κάμη σάλτσαν φανικοῦ ὀξέως καὶ Λουκίας . . .
 Ἄ! ὄχι, δὲν αὐτοκτονῶ . . . ἐμπρός, ψιμμύθιόν μου,
 Μὴ φαρμακώσης τὴν ζωὴν ἀλλὰ . . . τὸ πρόσωπόν μου.

(ἔρχεται πρὸ τοῦ καθρέπτου καὶ ψιμμυθιοῦται ἔξακολουθοῦσα:)

Πῶς κατεβλήθην! Ὡ Θεέ . . . Εἰς νέαν ἡλικίαν
 Τὰ πάντα νὰ μοὶ κάμνωσι κακὸν καὶ ἀηδίαν.
 Ἐμίσησα καλλωπισμοὺς καὶ κάλλη κ' ἐπιδείξεις,
 Καὶ ἂν πρὸς τοῦτο, κύριοι, ζητεῖτε ἀποδείξεις,
 Σ' τοῦ Μενελάου τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν μου
 Ὅμνύω ὅτι εἰς κάτοπτρον δὲν βλέπω τὴν μορφήν μου.

(ἀποσύρεται τοῦ κατόπτρου καὶ πλησιάζει εἰς τὸ παράθυρον)

Ἄπ' τὸ παράθυρον αὐτὸ καθ' ὅλους τοὺς τρεῖς μῆνας
 Μίαν φορὰν ἠτένισα καὶ μόνον τὰς Ἀθήνας.
 Ἄ! ὄχι, ἄλλη μιὰ φορὰ, καὶ ἄλλη μία πάλι
 Ποῦ πῆγα ε' τῆ μοδίστα μου τὸν μποῦστο νὰ προβάλη
 Κι' ἀκόμη ἄλλη μιὰ φορὰ εἰς τῆς μαμῆς τὸ σπῆτι,
 Καὶ μιὰ ε' τοῦ δικηγόρου μου καὶ μία ε' τοῦ Σπουργίτη
 Καὶ μία εἰς τοῦ Λεύκοβιτς ποῦ πῆγα νὰ μοῦ βάλῃ
 Τὸ δόντι ποῦ μοῦ ἔπεσε . . . Κι' ἀκόμα μία ἄλλη
 Ποῦ πῆγα εἰς τοῦ θείου μου, καὶ μία ε' τὴν Μαλβίνα
 Καὶ μία ε' τὴν Ἀρτέμιδα καὶ μία ε' τὴν Κατίνα,
 Καὶ μία ε' τοῦ ἐμπόρου μου καὶ μία ε' τοῦ γαμβροῦ μου,
 Καὶ μία ε' τοῦ τσαγγάρη μου καὶ μιὰ ε' τοῦ πεθεροῦ μου,
 Καὶ μία εἰς τὸ Ζάππειον καὶ μία ε' τὸ Θησεῖον
 Καὶ ἄλλη μιὰ μοῦ φαίνεται εἰς τὸ νεκροταφεῖον,

Ποῦ ἔκαμα μνημόσυνον, θαρρῶ, τοῦ μακαρίτη·
 Τῆς ἄλλαις ἡμέραις βῆμα νά, δὲν ἔκαμ' ἀπ' τὸ σπῆτι.
 (ἀνοίγει τὸ παράθυρον)

Ἐδῶ εἰς τὸ παράθυρον περνῶ τὰς ὥρας μόνον
 Καὶ κλαίω τὸν Μενέλαον μὲ θλίψιν καὶ μὲ πόνον
 (ἀπομάσσει ἐν δάκρυ καὶ λαμβάνει βιβλίον)

Ἴδου αἱ δέκα ἐντολαί, αὐτὰς ἄς μελετήσω
 Καὶ ἴσως τὴν ἀνίαν μου στιγμὴν διασκορπίσω.
 (ἀναγινώσκει)

«Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν» ὠραῖα!
 Τί εὐμορφη ἀληθινὰ θρησκευτικὴ ἰδέα!
 (βλέπουσα ἔξω)

Πάλιν αὐτὸς. . . τί διάβολο! . . . Καὶ ὄλο μὲ κυττάζει·
 Ἄ, τὸν καυμένον· θὰ πονῆ καὶ δι' αὐτὸ στενάζει.
 Ἄ, τὸν πτωχὸν Σθενέλαον Ἀλμέτην. . . τ' ὄνομά του
 Τυχαίως τὸ ἐγνώρισα καὶ τὸ ἐπάγγελμα του.
 Λέγω τυχαίως καὶ μ' αὐτὸ καθεὶς ἄς ἐννοήσῃ
 Ὅτι ποτὲ γιὰ τὸν γιατρὸ δὲν ἔχω ἐρωτήσῃ.
 (μετὰ μικρὸν)

Μὰ πῶς με βλέπει. . . Ἄρά γε μὲ ἀγαπᾷ; Λουκία,
 Ὅτ' εἶσαι χήρα ἐνθυμοῦ καὶ ἄφησε τ' ἀστεῖα.
 (μετ' ὀλίγον)

Ναί, εἶμαι χήρα, κύριοι, πλὴν τοῦτο τί σημαίνει;
 Ἡ χήρα ἀπαγορεύεται νὰ εἶν' ἐρωτευμένη;

Μὰ πάλι ἂν δὲν μ' ἀγαπᾷ τί θέλει νύχτα μέρα
 Ἀπὸ τὸν δρόμον νὰ περνᾷ, νὰ βλέπῃ ἐδῶ πέρα;
 Ἀφ' ὅτου ἔθαψα νεκρὸν τὸν πρῶτον μακαρίτη
 Δέκα φοραὶς εἰς τὸ λεπτὸ περνᾷ ἀπὸ τὸ σπῆτι
 (βλέπουσα ἔξω)

Μὰ νὰ τος πάλιν πῶς κυττᾷ. . . καὶ τί ὠραῖος εἶναι!
 Φύγε, Λουκία, ἀπ' ἐδῶ. . . Ὁχι, Λουκία, μείνε.
 «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου» δὲν λέγει τὸ βιβλίον;
 Λοιπὸν ἐγὼ πῶς θ' ἀρνηθῶ ἀγάπην τοῦ πλησίον;

Μὰ τί λοιπόν, τὸν ἀγαπῶ ; Ἄ ! ὄχι, δὲν πιστεύω,
 "Ἄν καὶ ἀρχίζω δι' αὐτὸ πολὺ νὰ ὑποπτεύω,
 Γιατὶ ὁ νοῦς μου πάντοτε χωρὶς νὰ τὸ θελήσῃ
 Ἄπ' τὸν Ἀλμέτην δὲν ἔμπορεῖ στιγμὴν νὰ ξεκολλήσῃ.

(μετὰ μικρὸν)

Μὰ πῶς ; τὸν πρῶτον σύζυγον μπορῶ νὰ λησμονήσω
 Καὶ μετὰ μῆνας μόνον τρεῖς καινούργιον ν' ἀγαπήσω ;
 "Ὅχι, καλέ. Ἔτσι θαρρεῖς ἀνάβουνε τὰ στήθεια ;
 Τ' εἶν' ἡ καρδιά . . . . κολοκυθιά νὰ κάνῃ κολοκ ὕθια ;

(βλέπουσα ἔξω)

Ἄλλὰ ἰδέτε τον· γελαῖ καὶ μὲ κυττᾶ συγχρόνως·
 Στενάζει τώρα . . . Ἄχ πικρὸς τὸν βασανίζει πόνος .
 Καλέ, αὐτὸς μὲ ἀγαπᾷ νά, ὁ πτωχὸς δακρύζει . . . .
 Ἄχ ! ἡ πολλὴ σκληρότης μου φρικτὰ τὸν βασανίζει

(Σκεπτομένη)

Ἐὰν τοῦ ἔλεγον ; . . . Μὰ πῶς ; . . . Ἄ ! ὄχι, δὲν συμφέρει·
 Ἄλλ' ὁ πτωχὸς μὲ ἀγαπᾷ καὶ πάσχει κ' ὑποφέρει.
 Ἴδου ἀρχίζω καὶ ἐγὼ νὰ συγκινοῦμαι τώρα . . .
 Ἄλλὰ λοιπόν τί ἔπαθες, Λουκία ; . . . Νά, ἡ ὥρα
 Νὰ ἦσαι μὲ τὸν ἰατρὸν τρελλὰ ἐρωτευμένη·

(μετὰ μικρὸν)

Αἶ, καὶ ἂν ἦμαι, κύριοι, τί τάχα, τί σημαίνει ;
 Νὰ ὑποκύψω ; . . . ν' ἀντιστῶ ; Πόσον ὠραῖος εἶναι !
 Θὰ φύγῃ . . . ἐτοιμάζεται . . Νὰ τὸν φωνάξω (φωνάζει) Μεῖνε.
 Μὲ ἤκουσε . . . παρατηρεῖ . . Θεέ, βοήθησόν με
 Καὶ σὺ βιβλίον ἅγιον ἔλθε καὶ φώτισόν με.

(ἀνοίγει τὸ βιβλίον καὶ ἀναγινώσκει)

« Ἀγάπα τὸν πλησίον σου »

(ρίπτουσα τὸ βιβλίον) Καὶ τίς εἶν' ὁ πλησίον

Παρὰ αὐτὸς ποῦ κάθεται ἐκεῖ ς' τὸ καφενεῖον
 Ἄπέναντι ς' τὸ σπῆτι μου ; Θὰ τον φωνάξω (φωνάζει) Ἔλα.

(μετανοοῦσα)

Λουκία, ἄχ ! τί ἔκαμες ; Λουκία, εἶναι τρέλλα . . .

Καὶ ὁ Ἄλμέτης ἔρχεται. . . τὸ βῆμα του ἀκούω. . .

(μετ' ἀποφασιστικότητος)

Δὲν εἶπε ὁ Πλάστης ν' ἀγαπῶ ; Κ' ἐγὼ τὸν ὑπακούω.

Ἄς ἔλθῃ τὴν ἀγάπην μου εὐθὺς νὰ τοῦ γνωρίσω.

Καλλίτερον νὰ νυμφευθῶ παρὰ ν' αὐτοκτονήσω !

(Φαίνεται ὁ Ἄλμέτης εἰς τὸ βάθος)

Ἡ κόρη τοῦ Κριτόπουλου καὶ χήρα Μενελάου

Ἐπιθυμεῖτε νὰ γενῆ κυρία Σθενελάου ;

(Ὁ Σθενέλαος Ἄλμέτης ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας του, εἰς ἃς ρίπτεται ἡ
Λουκία ἐνῶ πίπτει τὸ κατάβλημα).

ΝΙΚΟΛ. Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ